

การตกแต่งตัวเลขทางบัญชีโดยการตีราคาสินทรัพย์เพิ่ม : หลักฐานเชิงประจักษ์
จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วันเพ็ญ วาดเขียน

24 พ.ย. 2547

185586

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

สาขาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

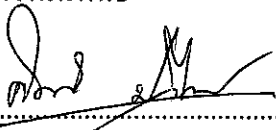
มีนาคม 2547

ISBN 974-383-727-2

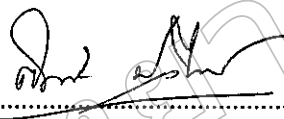
ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

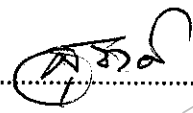
อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชี
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

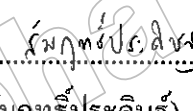
อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.ศิลปชัย ปวิณพงษ์พัฒน์)

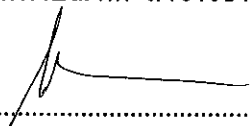
คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.ศิลปชัย ปวิณพงษ์พัฒน์)

.....กรรมการ
(รศ.สุชาติ เหล่าปรีดา)

.....กรรมการ
(ดร.ปิยญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัส จิตกรจ่าง)

วันที่ 1 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งของ ดร.ศิริชัย
ปวีณพงษ์พัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ตลอดจนคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ทุกท่าน ซึ่งได้
กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่
ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณ มารดา และบุคคลในครอบครัว ตลอดจนเพื่อน ๆ ทุกคน
ที่เป็นกำลังใจและคอยให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี จนทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

วันเพ็ญ วาดเขียน

45922334: สาขาวิชา: การบัญชี; บช.ม. (การบัญชี)

คำสำคัญ : สินทรัพย์/ การตีราคาใหม่/ การตกแต่งตัวเลขทางบัญชี

วันเพ็ญ วาดเขียน: การตกแต่งตัวเลขทางบัญชีโดยการตีราคาสินทรัพย์เพิ่ม : หลักฐานเชิงประจักษ์จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Accounting Manipulation by Asset Revaluation: Evidence from The Stock Exchange of Thailand) อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์: ศิลป์ชัย ปวีณพงษ์พัฒน์, บช.ด., 48 หน้า, 2547

ทางเลือกวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่แตกต่างกันเปิดโอกาสให้ผู้บริหารตัดสินใจนำมาใช้ตามความเหมาะสมของสภาพธุรกิจ ในขณะเดียวกันทางเลือกนั้นก็เป็นช่องทางในการตกแต่งตัวเลขทางบัญชีด้วย การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการตีราคาสินทรัพย์ใหม่เพื่อการตกแต่งตัวเลขทางบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยปัจจัยที่นำมาศึกษาได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของสภาพคล่อง การเปลี่ยนแปลงของส่วนของผู้ถือหุ้น การเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมที่สูง ณ ปีก่อนที่ตีราคาใหม่ ในการศึกษาได้ใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสต์เพื่อตรวจสอบการตกแต่งตัวเลขทางบัญชี

ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงของส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมที่สูง ณ ปีก่อนตีราคาสินทรัพย์ใหม่ มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการตีราคาสินทรัพย์ใหม่เพื่อการตกแต่งตัวเลขทางบัญชี ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงของสภาพคล่อง การเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ

โดยจากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การตีราคาสินทรัพย์ใหม่เป็นวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่ใช้ในการตกแต่งตัวเลขทางบัญชี ดังนั้นประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินมีความระมัดระวังและตระหนักในการใช้ข้อมูลงบการเงินของบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการตีราคาสินทรัพย์เพิ่ม ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายในอนาคตได้นอกจากนี้ผลการศึกษายังเป็นข้อมูลสนับสนุนให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเพิ่มมาตรการหรือกฎระเบียบที่รัดกุมเกี่ยวกับทางเลือกในการปฏิบัติทางบัญชี เพื่อป้องกันโอกาสที่ผู้บริหารจะใช้ดุลยพินิจในการเลือกใช้วิธีการทางบัญชีเพื่อการตกแต่งตัวเลขทางบัญชี

45922334 : MAJOR: ACCOUNTING: M.ACC. (ACCOUNTING)

KEYWORDS: ASSET/ REVALUATION/ ACCOUNTING MANIPULATION

WANPHEN WADKIAN: ACCOUNTING MANIPULATION BY ASSET
REVALUATION: EVIDENCE FROM THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND.
ADVISOR: SINCHAI PAVEENPONGPAT, Ph.D. 48 P. 2004

The various practices of accounting allow the management to decide which method is suited for their business and also give them to do accounting manipulation. The objective of this study is to investigate what factors will affect on a decision making to apply the asset revaluation method for accounting manipulation of the listed company in the Stock Exchange of Thailand. These factors are the change of liquidity, the change of equity, the change of cash flow from operation, the change of debt to total asset ratio, and the high of debt to total asset ratio before revaluation. This study is measured by a logit regression method in order to audit the accounting manipulation.

In this paper, we demonstrate that the change of equity and the high of debt to total asset ratio before revaluation take a significant role to make a decision to apply an asset revaluation method. Meanwhile, the change of liquidity, the change of cash flow from operation, and the change of debt to total asset ratio do not significant.

As the result of this study it shows that the asset revaluation is one of the method for the accounting manipulation. Thus, the benefits from this study will importantly help users realize and aware of the risk from the asset revaluation policy. Furthermore, the study is also encouraged related parties to observe and be aware of areas which can be manipulated of the regulations and rules in term of accounting practice to prevent or misguide from the accounting manipulation policy.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดและทฤษฎี.....	10
การตกแต่งตัวเลขทางบัญชี (Creative Accounting).....	10
The Positive Accounting Theory.....	11
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32.....	12
กฎระเบียบของตลาดหลักทรัพย์เกี่ยวกับการเพิกถอนบริษัทจดทะเบียน....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	21
ลักษณะประชากร.....	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	21
ตัวแปรและการวัดค่า.....	21
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
4 ผลการวิจัย.....	28
ลักษณะทั่วไปของข้อมูล.....	28
การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม.....	31
การทดสอบสมมติฐาน.....	32
ความสามารถในการพยากรณ์ความถูกต้องของตัวแบบ.....	35
การทดสอบเพิ่มเติม.....	38
5 สรุปและอภิปรายผล.....	41
สรุปผลการวิจัย.....	41
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	43
บรรณานุกรม.....	44
ภาคผนวก.....	46
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	48

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	แสดงการเปรียบเทียบการเลือกใช้นโยบายการตราค่าสินทรัพย์ใหม่ระหว่างกลุ่ม อุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์ฯ.....	28
2	แสดงค่าเฉลี่ยของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (PPE) 5 อันดับแรก.....	30
3	สรุปค่าทางสถิติเบื้องต้นของตัวแปรที่นำมาศึกษา.....	31
4	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรระหว่างกลุ่มที่ตราค่าสินทรัพย์ใหม่ และกลุ่มที่ไม่ได้ตราค่าสินทรัพย์ใหม่.....	31
5	แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิทของการตราค่าสินทรัพย์ใหม่ตามตัวแบบ 1.....	33
6	แสดง Correlation Matrix.....	36
7	แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิทแบบขั้นบันได.....	36
8	แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิทของการตราค่าสินทรัพย์ใหม่ตามตัวแบบ 2.....	39

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University